

ÇEVRE YASASI**(18/2012 ve 30/2014 ve 34/2020 Sayılı Yasalar)****Madde 9 Altında Yapılan Tüzük**

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, Çevre Yasası'nın 9'uncu Maddesinin (9)'uncu fıkrasının (İ) bendinin kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar:

- Kısa İsim 1. Bu Tüzük, Tek Kullanımlık Plastik Ürünlerin Çevre Üzerindeki Etkisinin Azaltılmasına İlişkin Tüzük olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM**Genel Kurallar**

- Tefsir 2. Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe;
- “Atık”, sahibinin bertaraf ettiği veya bertaraf etmek niyetinde olduğu veya bertaraf etmesi gereken herhangi bir madde veya cismi anlatır.
- “Bakanlık”, Çevre Koruma Dairesi'nin bağlı olduğu Bakanlığı anlatır.
- “Biyopolimer”, Canlı organizmalar tarafından üretilen biyomateryal ve polimeri anlatır.
- “Daire”, Çevre Koruma Dairesi'ni anlatır.
- “Ekonomik Aktör”, Tek kullanımlık plastikler açısından, tek kullanımlık plastik malzemelerinin tedarikçilerini, üreticilerini, kullanıcılarını, ithalatçıları, ticaretini yapan kişileri ve distribütörleri anlatır.
- “Fast-Food”, Kısa sürede hazırlanan ve seyyar satıcılarda, büfelerde ve restoranlarda hemen tüketmek veya paket yapılmak üzere satışa sunulan yiyecekleri anlatır.
- “Genleşmiş Polistiren (EPS)”, Stiren monomerinin polimerizasyonu sonucunda oluşan polistiren polimerinin şişirilmesi yoluyla elde edilen, karakteristik olarak beyaz renkli bir termoplastik malzemeyi anlatır.
- “Okso Bozunur”, Oksidasyon yoluyla plastik malzemenin mikro parçalara ayrılmasına veya kimyasal ayrışmaya yol açan katkı maddeleri içeren plastik malzemeleri anlatır.
- “Plastik”, Polimerden mamul hammaddeyi (biyopolimer hariç) anlatır.
- “Polimer”, Birçok tekrar eden alt birimden oluşmuş çok büyük moleküllerden veya makromoleküllerden oluşan bir madde veya malzemeyi anlatır.
- “Satış Noktası”, Toptan ve/veya perakende olarak mal veya ürünlerin satışını yapan mağaza, market ve benzeri satış yerlerini anlatır.
- “Tek Kullanımlık Plastik Ürünler”, Tipik olarak atılmadan önce yalnızca bir kez veya kısa bir süre için kullanılmak üzere tasarlanan ürünleri anlatır.
- “Üretici”, Tek kullanımlık plastik ürün üreten, ithal eden, ihraç eden ve piyasaya süren gerçek veya tüzel kişileri anlatır.

- Amaç** 3. Bu Tüzüğün amacı, atıkların yönetilmesini, azaltılmasını ve usulüne uygun olarak bertaraf edilmesini sağlamak amacıyla, tek kullanımlık plastik ürünlerin çevre, özellikle durgun sular, akarsular, denizler ve insan sağlığı üzerindeki etkilerini önlemek veya azaltmak ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.
- Kapsam** 4. Bu Tüzük, bu Tüzüğe ekli Ek'te listelenen piyasaya temin edilmesi yasaklanmış tek kullanımlık plastik ürünleri, okso bozunur plastikten yapılmış ürünleri kapsar. Ancak yeniden doldurularak veya tasarladıkları aynı amaç için yeniden kullanılarak, kullanım ömürleri içinde birden fazla tur veya rotasyon gerçekleştirmek üzere tasarlanan veya piyasaya arz edilen plastik ürünleri kapsamaz.

İKİNCİ KISIM

Genel İlkeler, Dairenin Görev ve Yetkileri, Muafiyetler, Üreticilerin ve ithalatçıların Yükümlülükleri ve Bertaraf ile İle İlgili Kurallar

- Genel İlkeler** 5. Tek kullanımlık plastiklerin yönetimine ilişkin ilkeler aşağıdaki fıkralarda belirtildiği gibidir;
- (1) Üretilen atık miktarını azaltmayı amaçlayan, tek kullanımlık plastik ürünler yerine sürdürülebilir ve zehirli olmayan yeniden kullanılabilir ürünlerin kullanımını teşvik eder.
 - (2) Durgun suda, akarsuda ve denizde oluşacak kirliliğin önlenerek insan ve çevre sağlığını korur.
 - (3) Tek kullanımlık plastik ürünlerin satış noktalarında ücretli veya ücretsiz temin edilmesi yasaktır. Herhangi bir promosyon veya kampanyaya dâhil edilemez. Bu Tüzüğün 7'nci maddesinin (2)'nci fıkrası kuralları saklıdır.
- Dairenin Görev ve Yetkileri** 6. Daire'nin görev ve yetkileri şunlardır:
- (1) Tek kullanımlık plastik ürünlerin ülkedeki miktarlarını izlemek ve istatistiklerini Daire'nin web sayfasında yayınlamak,
 - (2) Faaliyette bulunan ekonomik aktörleri ve satış noktalarını denetlemek,
 - (3) Kamuyu bilgilendirmek ve bilinçlendirmek amacıyla farkındalığı artıracak her türlü faaliyette bulunmak,
- Piyasada Temin Edilmesi Yasak** 7. (1) Bu Tüzüğe ekli Ek'te listelenen tek kullanımlık plastik ürünlerin piyasaya ücretli veya ücretsiz olarak temin edilmesi yasaktır.
- Tek**

Kullanımlık
Plastik Ürünler
ve
Muafiyetler ile
İlgili
Düzenlemeler

- (2) Aşağıdaki bentlerde verilen sektör veya alanlar, yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtilen yasaklamadan muaftır.
- (A) Sağlık kuruluşları (Hastane, Sağlık Ocağı, Sağlık Merkezi, Dispanser, Klinik, Muayenehane)
- (B) Cezaevleri, Karakol veya Polis nezarethaneleri,
- (C) Yaşlı bakımevleri, huzurevleri,

Üreticilerin ve
İthalatçıların
Yükümlülükleri

8. Muafiyet verilen sektör veya alanlar hariç, tek kullanımlık plastik ürünleri iç piyasaya satmamak, tüketiciye her türlü (ücretli veya ücretsiz) temin etmemek ve ücretsiz teminine imkân verecek herhangi bir promosyon veya kampanyaya dahil etmemek.

Bertaraf ile
İlgili Kurallar
18/2012
30/2014
34/2020

9. Daire geri dönüşümü mümkün olmayan tek kullanımlık plastik ürünlerin Daire tarafından izinlendirilmiş tesislerde bertarafını sağlar. Bertaraf ile ilgili konularda Çevre Yasası kuralları uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM Denetim ve Tüzüğe Aykırılık

Denetim

10. Bu Tüzük kapsamına giren bütün faaliyetlerin, bu Tüzük ve diğer mevzuata uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini denetleme yetkisi Daire'ye aittir.

Tüzüğe
Aykırılık
18/2012
30/2014
34/2020

11. Bu Tüzük kurallarına aykırı hareket edenler hakkında Çevre Yasası kuralları uygulanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Son Kurallar

- Yürütme Yetkisi 12. Bu Tüzük, Bakanlık tarafından yürütülür.
- Yürürlüğe Giriş 13. Bu Tüzük, Resmi Gazetede yayımlandığı tarihten başlayarak 6 (altı) ay sonra yürürlüğe girer.

EK

(Madde 7 (1))

Piyasaya Temin Edilmesi Yasaklanmış Tek Kullanımlık Plastik Ürünler

- (1) Tıbbi kullanımlar hariç plastik kulak çubukları.
- (2) Plastik çatal, kaşık, bıçak, tabak, bardak.
- (3) Plastik karıştırma çubukları.
- (4) Tıbbi kullanımlar hariç pipetler.
- (5) Balon sapları (tüketiciye sunulmayan endüstriyel kullanımlar hariç).
- (6) Plastikten üretilmiş fast- food yemek paketleri.
- (7) Genleşmiş polistirenden üretilmiş fast- food yemek paketleri.
- (8) Yukarıdaki maddelerde belirtilen ürünlerin okso-bozunur plastikten yapılmış olanları.